

- N.B
1. All the questions are compulsory and carry marks.
 2. Figure to right indicate marks.

- Q.1 Union Budget is a financial as well as political statement of the government. Explain this statement with the help of Union Budget 2017-18 15
- Q.2 A. i. What are qualities required for a good business journalist? 8
 ii. Is the sensx indicator of the health of our economy? 7
- OR**
- B. Discuss the role of modernization of banking in Indian Economy. Explain the importance of use banking and Jan Dhan Yojana in financial inclusion. 15
- Q.3 A. Indian economy brought billionaires and millionaires but scams and corruption mar and scar the economy. Do you agree? Highlight your answer with reference to the recent financial scams. 15
- OR**
- B. i. There is growing demand for magazines on technology among youth. Explain the growth of technology magazines. 8
 ii. Do you require special skills to work for magazines? Explain 7
- Q.4 A. i. If planet earth is to be saved, environmental journalism is to take several steps forward. Discuss with reference to coverage of environmental issues in Indian context. 8
 ii. Have women's magazines contributed seriously for the issues related to women's development in India? 7
- OR**
- B. i. The popularity of general interest magazines is on the decline. Discuss. 8
 ii. The special interest magazines like automobile related magazines are in demand. Comment. 7
- Q.5 Write short notes (**Any three**) 15
- a) Role of the RBI Governor
 - b) Niti Aayog
 - c) World Bank
 - d) Travel & Tourism magazines
 - e) Sports Journalism.

[Time:- २½ तास]

[Marks: ७५]

- N.B १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत
२. उजवीकडील संख्या गुण दशीवेतात

- प्र.१ केंद्रीय अर्थसंकल्प हे आर्थिक विधानाप्रमाणेच सरकारचे राजकीय विधानही असते. केंद्रीय अर्थसंकल्प २०१७-२०१८ च्या अनुषंगाने हे वाक्य स्पष्ट करा. १५
- प्र.२ अ. i) उद्योग-व्यापार विषयातील उत्तम पत्रकार बनण्यासाठी कोणते गुण आवश्यक असतात? ८
ii) सेन्सेक्स हा आपल्या अर्थव्यवस्थेच्या स्वास्थ्याचा निदर्शक आहे का? ७
- किंवा
ब. भारतीय अर्थव्यवस्थेत बँकांच्या आधुनिकीकरणाची भूमिका विशद करा. आर्थिक सर्वसमावेशकतेमध्ये बँकिंग व जन धन योजनेचे महत्व स्पष्ट करा. १५
- प्र.३ अ. भारतीय अर्थव्यवस्थेने कोट्याधीश व अब्जाधीश तयार केले, मात्र आर्थिक घोटाळ्यांनी अर्थव्यवस्थेवर ओरखडे उमटविले. तुम्हाला हे पटते का. अलीकडच्या काळातील आर्थिक घोटाळ्यांच्या संदर्भासह तुमचे उत्तर लिहा. १५
- किंवा
ब. i. तरुणांकडून तंत्रज्ञानविषयक नियतकालिकांना वाढती मागणी आहे तंत्रज्ञानविषयक नियतकालिकांची वाढ स्पष्ट करा. ८
ii. नियतकालिकांसाठी काम करताना तुम्हाला वेगळी कौशल्ये आत्मसात करावी लागतात का? स्पष्ट करा. ७
- प्र.४ अ. i. पृथ्वी वाचवायची असेल, तर पर्यावरण पत्रकारितेला बरीच पावले पुढे जावे लागेल. भारतीय संदर्भातील पर्यावरण प्रश्नांच्या वार्तकनाच्या आधारे वरील वाक्यावर चर्चा करा. ८
ii. महिलाविषयक नियतकालिकानी भारतातील महिला विकासाच्या प्रश्नांवर गांभीर्याने योगदान दिले आहे का? ७
- किंवा
ब. i. सर्वसाधारण विषयांवरील नियतकालिकांची लोकप्रियता कमी होत आहे. चर्चा करा. ८
ii. वाहन उद्योगासारख्या विशेष विषयांना वाहिलेल्या नियतकालिकांना सध्या मागणी आहे. भाष्य करा. ७

प्र.५ संक्षिप्त टिपा लिहा. (कोणत्याही तीन)

- अ) रिझर्व्ह बँक गव्हर्नरची कार्ये
- आ) नीती आयोग
- इ) जागतिक बँक
- ई) पर्यटनविषयक नियतकालिके
- उ) क्रीडा पत्रकारिता